

tage i Betragtning, at en Landinspecteur har været opdraget ved disse Forretninger, jeg kan sige fra Bårnsbæen af, og, dersom der kommer nye Taxationsmænd til, saa kan han netop veilede dem og gjøre dem begribeligt ved at grave i Jorden, hvad den duer til, og derefter maa absolut Værdien kunne bestemmes. Til lige maae vi tage i Betænkning, at Grundeieren blive ikke alene af med Jorden, men han beholder Hartkornet; derimod ved almindelig Udskyfning bliver han ogsaa af med Hartkornet, der hviler paa Jordstykket, tilligemed Jorden, og det er altsaa en Grund mere til at Taxationen bliver udført ganske tilbørlig. At det skulde være en saa ligefrem let Sag for enhver ukyndig Landmand, — jeg mener ukyndig i geometrisk Beregning, om han ikke er ukyndig i Taxation, — at beregne det geometriske Maal, holder jeg det dog ikke for at være; der kan nok være dem, som have lært Geometrie, — som jeg vil haabe den sidste ærede Taler har lært, og som jeg ogsaa har lidt Kjendskab til, — jeg kan dog ikke rose mig af for meget, — som kunde gjøre en saadan Beregning; men det er ikke altid Tilfældet, at de kunne, og ei heller tilraades lig, at de skulde tage hen og faae Dyemaalinger sat i Værk af Mænd, som Sagen slet ikke vedkommer. Jeg skulde altsaa tilraade i Overeenstemmelse med, hvad den forhenværende Indenrigsminister meente, at vi tage imod det Forslag, som den ærede Rigsdagsmænd fra Randers Amts 3die Valgkreds (Condrup) og jeg have stillet i Forening, da det ikke i nogen Henseende vil skade Sagen, og der skeer, som ogsaa Indenrigsministeren udtalte, en større Besparelse derved, end ved at udelukke Landinspecteuren fra Deeltagelse i Forretningerne. Vi maae tage i Betænkning, at vi ikke alene spare Penge for at faae Mænd udmeldte af Retten, men vi spare ogsaa Reiseomkostningerne, enten de skulle spares in natura eller ved Penge, naar vi søge disse faste Taxationsmænd; og, som jeg allerede forhen har bemærket, da denne Sag var under Behandling, saa behøvedes ingen Afhjæmning for ethvert enkelt Tilfælde; thi de indføre deres Ed i deres egen dertil autoriserede Protocol, den første Gang de tiltræde en saadan Forret-

ning, og dermed ere engang for alle deres Forretninger i saa Henseende afgjorte. Jeg skal ikke opholde Thinget videre, men tilraade, at vi nu gaae den samme Vej som forrige Gang, da Ændringsforslaget, som var stillet angaaende Landinspecteurens Udelukkelse, blev forkastet, men vort blev eenstemmigt vedtaget.

Mosenorn: Ja, jeg kan dog ikke undlade at gjøre det ærede Thing opmærksom paa, at det vistnok vilde være i Formen nok saa correct, hvis man ikke vilde gjør nogle af de her omhandlede Forandringer, men følge Lovudkastet saaledes, som det er. Det er aldeles rigtigt, hvad der er gjort opmærksom paa af den ærede Taler, der har deeltaget i at stille Ændringsforslaget under Nr. 6, at de faste Taxationsmænd ere efter Loven af 4de Juli 1850 alene beskaffede til at foretage de Jordboniteringer eller Taxationer af de paagældende Jorder, efter Taxationens Kjende 24, der er fornøden i den Anledning, som nævnes; de ere altsaa ikke beskaffede til, som her, at udføre en Forretning, hvorefter en Eiendom skal vurderes til en bestemt given Priis, men kun til at anslaae den i Værdi, og give den Nummer med Hensyn til Boniteringen, og de skulde naturligvis med Samvittighedsfuldhed og efter bedste Indsigt foretage det dem betroede Hverv, det vil sige, det Hverv, som ved Loven er betroet dem at udføre, og hvortil de egentlig ere bestemte. Vil man nu paalægge dem et vist Hverv, fordi de skulde egne sig dertil, da vil jeg ikke paastaae, at der i og for sig er noget Unaturligt eller Urimeligt deri; men det er stridende imod og udenfor den Kreds af Forretninger, hvortil disse Mænd oprindelig ere bestemte, og der vil ialtsald i Loven indkomme en lille Incorrecethed, som imidlertid kan rettes til 3die Behandling. Det hedder nemlig i § 4 af Loven: Med Hensyn til Erstatningen for den saaledes angivne Jord forholdes efter Reglerne om Jords Afgivelse til de mindre Landeveie, saaledes at Communalbestyrelsen, forsaavidt der ei opnaaes mindelig Overeenkomst om Erstatningens Størrelse, har at lade Taxation afholde af to af Retten udmeldte uvillige og sagkyndige Mænd, under en Landinspecteurs eller Landmaalers Veiledning, paa Communens Bestofning." Nu forholder det sig jo saaledes,